

СТОРІНКА ПАМ'ЯТІ

ПАМ'ЯТІ АНАТОЛІЯ ЄВГЕНОВИЧА ІЛЛЯША (24.08.1939–3.10.2024)

24 серпня 2024 року мало б виповнитися 85 років багаторічному завідувачу кафедри мовної та загальногуманітарної підготовки іноземців, кандидату філологічних наук, доценту Анатолію Євгеновичу Ілляшу. На жовтень 2024 року припадають і десяти роковини від того, як Анатолій Євгенович відійшов у засвіти.

Випускник філологічного факультету ОДУ імені І. І. Мечникова 1967 року, учень і науковий послідовник відомого літературознавця професора Михайла Олександровича Левченка, Анатолій Євгенович Ілляш керував кафедрою протягом 26 років, з 1988 по 2014 рік, заклавши і утвердивши такі міцні гуманістичні традиції, які і сьогодні, у надзвичайно складних умовах, набувають особливого, вкрай важливого значення.

Професіонал своєї справи, Анатолій Євгенович поєднував у собі вроджену інтелігентність, шляхетність, витончений аристократизм. Вишукано красивим і статним він був і ззовні.

Таким же вишуканим і інтелігентним був і колектив кафедри, який Анатолій Євгенович формував дуже старанно. Цілком неможливими при ньому були такі речі, як байдужість, заздрість, приниження і т. ін. Його турбота про викладачів, надзвичайно дбайливе і шанобливе ставлення до них сьогодні вражають. Пам'ятаю, як він ходив разом зі мною в банк оформлювати зарплатну картку співробітника, щиро радів кожній науковій статті, що вийшла друком, підтримував підготовку навчально-методичних праць, що готувалися на той час, надихаючи на творчий поєднанні з фундаментальними методологічними традиціями.

На кафедру я прийшла кандидатом наук, і з першого дня роботи Анатолій Євгенович не лише націлив мене на отримання вченого звання доцента, а й усіляко допомагав у цій важливій справі. На жаль, вчене звання я отримала вже після його смерті, кількома місяцями пізніше. Проте, після того як невдовзі сама стала керувати кафедрою, побачила в документах підготовлений Анатолієм Євгеновичем докладний проєкт відгуку на мою відкриту лекцію, написаний ним власноруч. Через хворобу Анатолія Євгеновича лекцію я провести не встигла (вона була проведена пізніше вже під керівництвом іншої завідувачки), але тему і план лекції Анатолію Євгеновичу надавала, і, читаючи відгук, була вражена його вдумливим і глибоким ставленням до поставленої проблеми. Він усе планував завчасно!

Не дивно, що щиросердна турбота і шанобливе ставлення до співробітників знаходили відповідний відгук із боку викладачів, викликали почуття глибокої поваги, вдячності і любові. Пригадую, як на початку нового, 2012–2013-го навчального року Анатолій Євгенович проходив конкурс. Зважаючи на вік Анатолія Євгеновича, кафедра начебто мала продовжити з ним контракт не більше ніж на три роки, але жоден зі співробітників не міг уявити собі, що Анатолія Євгеновича можна рекомендувати на такий невеликий термін, тому після слів вдячності та максимально високої оцінки професійної діяльності й особистих якостей Анатолія Євгеновича (а саме з такою оцінкою виступив кожен! викладач на той час доволі великої за складом кафедри) звучали пропозиції продовжити контракт «щонайменше на 5 років!», «на 10 років!», «довічно!»

Надзвичайно делікатним Анатолій Євгенович був і в роботі зі студентами. Пам'ятаю, як вразили мене його слова, коли я прийшла до нього поскаржитись на аспіранта з однієї з арабських країн,

який час від часу не відвідував заняття: «Не прийшов — значить, не мав можливості. Представники цих культур завжди дуже відповідальні!». До речі, Анатолій Євгенович особисто організовував першу зустріч іноземного стажиста з викладачем. Його доброзичливість, висока загальна культура, вміння встановити контакт, «відчутти» людину відразу прихилили до себе, надавали «поштовх» до плідної і творчої праці. Іноді Анатолій Євгенович ненав'язливо пропонував матеріали для занять, які завжди виявлялися надзвичайно цікавими, оригінальними, навіть вишуканими. Наприкінці курсу зазвичай дарував щось на пам'ять стажистові: книжку, листівки з місцевими краєвидами тощо. Цю звичку я успадкувала саме від Анатолія Євгеновича. У мене зберігся список стажистів і аспірантів, з якими я працювала індивідуально в ті незабутні часи, з 2012 по 2014 рік (до речі, за часів керування кафедрою Анатолієм Євгеновичем численні стажисти, які проходили підготовку на кафедрі, опановували мову за індивідуальною програмою, розробленою з урахуванням потреб і рівня володіння мовою щодо кожного окремого стажиста). Ось цей список: Франко Гальдіні (Італія), Рікто (Фінляндія), Томас Ван Екхауд (Бельгія), Стірлінг Баглер (Сполучені Штати Америки), Кіара Місікофф (Італія), Кеті Харрісон (Англія), Сара ді Фурія (Італія), Еріко Періко (Італія), Мохаммед Аяд (Лівія), Алі Мурат (Турція).

Сьогодні, озираючись назад, розумію, наскільки всім нам пощастило не лише зустріти Анатолія Євгеновича на своєму життєвому шляху, але й працювати під його керівництвом. Упевнена, що Анатолій Євгенович Ілляш назавжди залишиться в серцях тих, хто його знав, взірцем справжнього керівника, професіонала своєї справи, яскравої особистості, гідної та порядної Людини.

Низкий уклін і світла пам'ять Вам, дорогий Анатолію Євгеновичу!

Наталія Георгіївна АРЕФЬЄВА,

доктор філологічних наук, доцент,

професор кафедри прикладної лінгвістики,

завідувачка кафедри мовної та загальногуманітарної підготовки іноземців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова у 2015–2016, 2021–2022 роках.